

Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 822

Tiltaltes navn: Marit Ingebretdatter Ekrem

Årstall: 1682

Sted: Vannylven i Møre og Romsdal

U t s k r i f t

av

tingbok nr. 11 for Sunnmøre sorenskriveri 1682, autorisert
14. januar 1682.

Fol. 13.

"Den 17 Martij Endnu ydermere Ledings og Sageting Holden i Wandefflen schibrede Paa hogs Holm offueruerende Kong Maytt fougidt Sr Anders Hansen Møller. desligeste aff Laugrettidt Arne Olufs. Paa Eide Gudelich Slagsnes Rasmus Hatlenees Knud Wig Oluf Møchelbost Knud Syltte Oluf Kalsnees Sifr strand - Marite Olufsdatter Breke, Marit Hansdatter schierfuim, Mari- te Jngbretsdatter Eckrimb war till forne vdlagt Af en deel Throldfolk som for Nog. tid Siden for dieris vnde gierninger schyld ehre strafit Paa dieris lif med bol och brand. offuen bemelte thrende quindfolch møtte, icke Allene Marite Breke Som for tingbordit frem komb, och forre gaf om der war Nogen som hafde sig Nogit ofuer hinde at besuerge da kunde de nu fremkome och giffue hinde Sag for huis Huo hinde haffde at beschylde Effter som ingen er frem komen der sig Nogidt offuer dene quin- de hafde at besuerge er hun Paa dene tid Endtill videre at deisse forⁿ thuende ude blifuende och udj Retten blifuer til første Thing ind kaldet de da Samtlig at møde effter som de ehr Jntereserit med huer Andre, de tuende Nemlig Marite schierf- uimb och Marite Eckrimb som ey Møtte, ehr till kiendt for dieris vde blifuelse at bød huer en mark Sølv effter Ting far Balkens 9 Capitell. "

Fol. 14. "Den 20 Martj Leedings Thing holden Paa Leckanger i Rødue Schib-
rede, offueruerendis till lige medt fougden af Laugrettid.

Lentzmanden Jacob Leckanger

Peder uig - Pofuell torset Daidt schaar - Oluf Rasmusen
Sandnees, Peder Sandnees, Peder Volnis - Amund hafuog - Jon
Soure dall - Oluf Mortensen Møcklebost Rasmus Lade - Knud
Eckrimb Jørgen Klep

Peder Rasmusen Nacken for thing bordit frem kom och sig beklagit
at hans quinde Britte Elingsdater Hafde nu ligit møgit syg ved
hindis Seng udj en 13 Wggers thid och fald støker Kiød af hindis
legemme och som hun en gang var i Selschab, med en Anden quinde
eller Kierlig som gick i bøyden och bad om brødit ved Naffn
Aagatte Andersdatter af den gaard Møckelbost och som dene bergit
Elingsdatter blef ført paa en hest med Andre thuende fattige
gamle quinde som var i Selschab medt dene Agaatte ofuer en Elf
Jmellom den gaard, Eidtze som hun kom fra, och den gaard Anden
gaard Thagsetter och dene forgedagte Aagatte maate gaa till
foeds och som de Alle ^{d^r} Siden, saatte denom til at huille Paa mar-
ken, kome dene berørte Aagatte till denom och sagde at denom
giorde med hinde som, tremend gjorde med moder sin da suaret
den Anden hinde du hafuer saa mange Klæder Paa huor for hun
var tung da hun Aagatte och Saatte sig need Emellom denom[!]
och trøgte sig hart optill hinde, och sagde med det samme gud
gifue du Aldrig faa Kleder paa, och som de da igien stoed op
och gich Paa Veyen kiende hun at hun fick Jldt, och som hun
Siden kom til hus och gich udj Lauriz Thagsetters hus och de
bød hinde Nøgit mad da kunde hun icke i Ringist, fortære, men
gaf sig Paa Veyen himb til sit fatige hus och som hun kom til
Sengs Och laa, threj dage da falt der it stort støke blaat Kiød

3-

af hindis Side Paa den Siden som denne Aagaatte sad Paa, Effter-
 som der Paa same sted var blot til forne dene Peder Rasmuss
 Nacken till SPurde den gandsche ting Allmue om de ey til forne
 Hafde hørt at hun hafde verrit udj it ondt Røgte for At hun
 kunde omgaas med Sligt SPøgerj huor till de Suarit med en steme
 Att hun hafde lenge hafft Røgtt for Sligt Ellers frem kom for
 Thing bordit thuende mend den Enne ved navn Jffuer Johansen
 Nordall, och Jon Olufs. af landsuerke, dise thuende holt Vagt
 till forne ofuer den førige Trolldquinder Nafnlig Anne løsett
 som den tid blef Af lifuit och forbrendt Att som da en morgen
 talde med same Anne løset som Hun sad i fengsell och de holdt
 Vagt ofuer hinde da sagde hun ligeuell at hun ey blef till SPurt.
 Att dene Aagaate hafde verit threj gange i feerd medt hinde same
 Nat och wilde drage hinde af Sengen dette vilde de gierne Profue
 eller vidtne naar behof giordis dene Peder Nacken och efftersom
 dene Peder Nachen till fuld tilagde dene Aagaatte at hun hafde
 verit Aarsag och giordt den schrøbelighed Paa hans quinde och
 for giordt hinde huor Paa Kong Maytt Fougidt loed hinde sette
 i Arest till videre hoes lentsmanden Jacob Simensen och hand
 at lade tilsige denom som bør at holde Vagtt ofuer hinde Emeller
 tid.

Fol. 50. Den 28 Junj 1682 och saa schatte ting holden udj Rødeue schibrede,
 och beramit af Kongl. Maytt. Fougidt som forbemelt ehr
 Offuer uerendis Kongl. Maytt. Fougidt Anders Hansen saa uell som
 af laug rettidit Boende lensmanden Jacob Simensen
 Peder Vig - Knud Søfredall - Jffuer Viig - Knud Eckrimb - Oluf
 Breite - Oluf Mortens Mochlbost - Jon Søfrdall - Peder Volnes,
 Poffuell - Amund hauog Oluf Eckrimb Laurz Tagsetter
 - - - - -

-4-

Fol. 51. Ellers blef frem ført for thing bordit den for Jndførdt, berøgtid quinde Aagatte af Møchelbost som var af en mand ved navn Peder Rasmusen Nacken till lagt at hun skulle fortrolit hans quinde med videre som findis Paa folio 14 - 15 och blef af Kong Mayt. Fougit end nu her till SPurt om Nogen hafde sig offuer hinde at besuerge och om hun denom schade i Nogen maader kand hafue tillføyet huor till saa mange som i dag ting Søgte gaf till Suar At Hun hafuer Altid verit berøgtid forre at kunde om gaas medt Throldoms Konster Ellers kunde ingen af denom legge hinde Slig Sager till effter som hun ey denom vndt hafuer til føyet Som de kunde wide.

Fol. 56. Den 22 Augustj 1682, var, Jt berammit moede eller Thing Paa LeckAnger i Rødue schibrede Anlangende en quinde Aagatte Andersdatter Af en gaard Nefnis Møchelbost som var en fattig quinde och gick Paa bøyden och bad hindis brød. same quinde den till forn den +)

+) År og dato ikke innført i prot.

haffuer same tid veridt beschylt aff Een mand Peder Rasmus Nacken at hun skulle haffue forgiort hans quinde medt Throldoms Konster och hinde fuldkom, Sag thill huor offuer same Aagatte Andersdatter blef Satte udj Arest hoes lensmanden Jacob Simensen och Sett Paa Kongen Maytt bekostning Efftersom same Peder Nacken er fattig och tiger hans brød blant Andre gaadt folch - Same sag var nu thill i dag fore thagen dene Peder var indsteffnit at beuise same quinde Sagen offuer

Offueruerendis Jacob Simensen Bonde lensmand
 Peder Vig - Jffuer ibm - Oluf Breite - Daidt schaar - lauriz
 Thagsetter - laurz Thagsetter - Rasmus Sandnes, - Pofuel Torsæt -
 Oluf Sandnes - Jon Søfrdall och Peder Sandnes

Same Aagaatte Anders datter for Retten blef fremstillet och hindis

Veder Part Peder Nacken blev af Fougden beskikede fuldmægtig
 Lauritz Nilsen Vldfeld frem Eschidt hans tilleg och beschylldning
 at giøre beuisligt huor till hand suarit at hand icke Andit
 kunde beuisse hinde offuer end hand til forne haffuer sagt och
 som hand videre blev til SPurt om hun till forne hafuer hafft
 nogen Vuenschab med hanom eller hans quinde Eller hun haffuer
 Nogen tid lofuidt hans quinde ondt, da effter som dene Peder Ras-
 musen Nacken och hans quinde Ey kunde beuisse dene Aagatte Anders-
 dtr Sagen offuer och ey nogen Anden nu kunde thill sige hinde
 Nogedt ondt at schulle haffue giordt paa den tid - bleff hun till
 videre nogen hinde beschyllder eller udj Sagen beder kand schee
 Anden opliusning frj kientd. "

Fol. 71. "Den 4 Nouember høste ting Paa Thonimb udj Vandæfflen schibrede
 aff Laugretit same thid tillige medt Kong. Maytt. Fougid S^r
 Anders hansen Møller offuer uerendis saa som først - hans Knudsen
 Aarø bonde lensmand
 Arne stoeræide - Oluf Møchebost - Knud Vig - Gullich slagnees -
 Rasmus Hatlenes - Pofuel tunim - Knud sylte - Halduor Vedenes -
 Jffuer helleland - Rasmus strand - och Erich Sundal - Knud
 laurizen quame -

Fol. 72 b. Endnu var indCiterit Marite hansdatter Schierfuimb Marit Olsdatter
Breke och Marite Jngbretzdatter Eckrimb huilke thrend quinder
 till forne haffuer verit beschylt aff nogle troldkone Anne løset
 och Jngbret Lefsebiørn saa och Marite løset, Som for dieris
 Throldom Konster och vnde bedriffter och gierninger er hen dømbt
 att Midste dieris liff ved boell och brand, Saaledis for dett
 første, bekiende forskreffne Anne løset At dene Marite hansdatter
Løsett schulle haffue Werit medt hinde i Selschab paa Daarefield
 till gieste och verrit løstigt medt dans och SPill, der foruden
 som same Anne løsett var en fattige quinde och gick om kring hoes
 goedt folch och bad eller betlit hindis brød da som hun kom en
 gang forbj lentzmanden hans Knudsen Thunimbs gaard. och der gick
 Paa marken en stoer Deell Anmarck eller fee da schulle hun haffue
 seett att dene Marite hansdatter schierfuimb schulde Haffue sidet
 under en Kou udj floken och Mielkt hinde och som hun stoed op
 fra same Kou siden den var melkit schulle Hun haffue Klipt nogit
 aff Rompen paa same Kou men huis hun eller haffde giordt eller
 om hun kunde medt Nogen Troldoms Konster vidste hun Jndtett aff
 eller kunde frasige

Eller huad sig de andre thuende saa som Maritte Breke och Maritte Eckrimb sig belanger saa varre de och beschylt at de och schulle haffue verret medt de Andre Paa Dorrefield i Selschab Men som for gedagt Jngelbret Løbsebiørn for retten fih Hans Dom och foreschreffne thrende quinder med flerre Som hand haffde beschylt Vaare ind steffnit till lige med hanom till ords och hand da udj dieris egen Neruerelse och Paahør igien mod enhuer aff denom bleff Examinert i Serdelished huer for sig i mod hanom och de sagde och till SPurde bem^{te} af Huad Aarsag hand løy denom saadan som it fortafft Menische saa dan en schamløss Løgen Paa som hand Aldrig skulle kunde giøret beuislig tij dersom den Sleme Satten som hand haffuer sagt thieniste SPøger for hanom medt hans gøglerj om de der forre schulle lide och med høy talle thill SPurde saa mange Aff Almuen som tilsteede vare om Nogen haffde denom Nogidt At beschylde schulle de det nu til kiende giffue, fougden till SPurde i lige maade de til steede verrende om Nogen Vaar, som dise bemelte thrende quinde haffde Nogidt at beschylde eller vilde dem nogen Sag tillegge schulle de nu her Paa giffue dieris Suar och beschylning huor till ingen gaff suar Anderledes end der var ingen som denom Nogidt haffde at beschylde huor fore ingen heller fanttis som denom vilde eller kunde nogen sag till legge. Effter dis Beschaffenhed at huerken fougden eller Nogen Anden der udj schibredit Entten kunde dennom Nogidt vdj Slig Sag beschylde ; kunde ui ey Andit vide her udj at kiende eller døme end same quinde for Saadant att verre frj "

Fol. 73 b. "Den 7 November videre Høsteting er Endnu holden Paa Lekanger udj Rødeue schibrede af same schibredis Laugrettidtz mend tillige med Kong Maytt Fougidt offueruerendis. saasom først Jacob Simensen Lenzmand - Peder Wig - Knud Eckrimb - Oluf Paa Breitej - Peder Volnes - Oluff Arnesen Eckrimb - Jon Sauredall - lauriz thagsetter - Amund hauog - Poffuell thorset - och Jacob Eidtza - Rasmus Sandnees - Peder Sandnes - Oluff Rasmusen Sandnees - Jffuer Pofuels. Vig och Oluf Paa Rødeue - - - - -

" 75 b. Jacob simensen Bonde Lensmand for Thingbordit frem komb och forre gaff Effter som nu udj en Thiuge Wggers thid haffde Sidet udj Arest en gamell Kierling hoeß hanom ved nafn Aagaatte Olufsdatter som om gick udj bøgden till forne, och thigit hindis brød, Huilken quinde Aff en Anden fatig mand var beschylt ved nafn Peder Thagsetnach, som i lige maade och bad hans Brød for huer mands dør, i guds naffn. var beschylt att hun schulle haffue for giordt hans quinde med trolddomb da Efftersom dene Aagaate nu for nogen thid siden aff dannemand bleff frj kient effter som dene Peder Thagsetnacken ey kunde beuise same quinde nogit vndt offuer at haffue giort Efftersom Jngen var her udj schibredet som hinde ^Nogidt kunde beschylde huor hun haffde om Reyst her udj lehnit vden Alene dene Peder, som Aff Kong Mayt. fougidt Sr Anders Hansen vaar begierendis at dene quinde som melt er maatte Paa Rettens Weigne til Sagens Vdgang maatte forbliffue udj Arest och hand nu Jndtett haffde at betalle bemelte Jacob simens. medt for dene Aagaatt Olufsdatters fortering for mentte hand at hand same hans Omkostning hoes Anders hansen haffde at søge. Huilket forⁿ Anders hansen Paa hans Kong Maytt. Veigne hanom och beloffuit "